

בית משפט השלום תל-אביב - יפו

תקציר פסק הדין

ת"א 13429-05-21 נתניהו ואח' נ' אולמרט

בית משפט השלום תל-אביב - יפו (סגן הנשיא עמית יריב) קיבל היום תביעת לשון הרע שהגישו מר בנימין נתניהו, גב' שרה נתניהו ומר יאיר נתניהו נגד מר אהוד אולמרט, וחייב את מר אולמרט לפצות את בני משפחת נתניהו בסך של 62,500 ₪ וכן שכר טרחת עו"ד בסך 25,000 ₪ והוצאות בסך 10,000 ₪.

בני משפחת נתניהו הגישו נגד מר אולמרט תביעה לפי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ז - 1967, לאחר שבראיון לאתר "דמוקרט טי.וי." ייחס להם מחלת נפש שאינה בת-שיקום, ולאחר שבראיון בתוכנית הטלוויזיה "אופירה וברקוביץ" סירב לחזור בו מן הדברים. בכתב ההגנה שהגיש מר אולמרט, הוא טען כי הדברים שאמר בראיון היו אמת, וכי קמה לו הגנת סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע (הגנת "אמת דיברתי"). לחלופין טען מר אולמרט בכתב הגנתו, כי הדברים שאמר היו הבעת דעה בתום-לב, המוגנת על פי סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע.

בית המשפט קבע בפסק הדין, כי הדברים שאמר מר אולמרט בראיון באתר דמוקרט-TV עומדים בהגדרת החוק ל"לשון הרע", וכי גם אם אפשר לקוות כי ביום מן הימים, ייעלם התיג, וההתייחסות למחלות נפש תהיה כאל התייחסות לכל מחלה אחרת, לא ניתן להתעלם מכך שבישראל של שנת 2022, התייחסות לאדם כאל "חולה נפש" עלולה "להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם", כדרישת החוק, ודאי כך כאשר מר אולמרט התייחס לכך ש"מחלת הנפש" הנטענת מחייבת את אשפוזם של התובעים. עם זאת, בית המשפט קבע, כי הדברים שנאמרו בתוכנית "אופירה וברקוביץ" אינם בבחינת לשון הרע.

בית המשפט קבע כי מר אולמרט לא עמד בנטל המוטל עליו להוכיח את הגנת "אמת דיברתי", מאחר שהסתפק בהצגת עדויות על התנהגותם של התובעים, מבלי להוכיח, באמצעות חוות דעת רפואית מתאימה, כי התנהגות מעין זו מצביעה על מחלה פסיכיאטרית. אילו הוגשה חוות דעת שהייתה מסבירה מהם התסמינים לכל אחת מהתופעות שייחס מר אולמרט לתובעים, כיצד מתבטאת האבחנה בהתנהגות הלוקה באותה תופעה, ומה השפעתה של המחלה על מידת המסוכנות הנשקפת מן החולה - אפשר היה לבחון אם הוכחה ההתנהגות האמורה ואם היא משקפת מחלה פסיכיאטרית. משלא הונחה תשתית רפואית מתאימה, לא הוכח יסוד האמת בפרסום.

בית המשפט דחה גם את טענתו של מר אולמרט, כי הדברים שאמר הם "הבעת דעה בתום לב", המוגנים מכוח סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע. בית המשפט קבע, כי ככל שאופי הביטוי הוא אמורפי יותר, ונוטה יותר לביטוי העממי של ייחוס מחלה פסיכיאטרית, נכון יהיה לראות בו הבעת דעה; ככל שהביטוי הוא מדויק וקליני יותר - יש לראות בו קביעת עובדה.

בית המשפט ציין, כי דבריו של מר אולמרט לא זו בלבד שאינם מתפרשים כהבעת דעה, אלא שמר אולמרט עשה מאמץ ניכר כדי להבהיר כי אין מדובר בדעתו-הוא, אלא בעובדה מבוססת, וכי ניסוחם של הדברים מתיימר לתת

להם משקל מקצועי, בדמות ההתייחסות ל"כל פסיכיאטר בעל מצפון".

בשאלת הפיצוי, קבע בית המשפט כי אין מקום לקבוע כפל פיצוי, שכן אין לראות בניסיון של דמות ציבורית להשפיע על תוצאה פוליטית של הליך דמוקרטי "כוונה לפגוע" במובן המצדיק פסיקת כפל פיצוי, ולמעשה, הקשרו הפוליטי של הפרסום יש בו כדי להצדיק התייחסות מקלה יותר בעת פסיקת הפיצוי, וזאת לאור החשיבות הרבה שיש לחופש הביטוי בהקשר הפוליטי.

בית המשפט קבע, כי יש לקבוע את הפיצוי לתובעים בהתאם למעמדם, והבחין בין שלושת התובעים בכל הנוגע למעמדם הציבורי. נקבע, כי ילדיו של איש ציבור שנפגעו מלשון הרע זכאים לפיצוי הגבוה ביותר, בן או בת הזוג זכאי לפיצוי השני בגובהו ואיש הציבור עצמו - לפיצוי הנמוך ביותר.

עם זאת, ומאחר שהוכח כי יאיר נתניהו פרסם במספר הזדמנויות פרסומים המייחסים לאנשי ציבור שונים מחלת נפש, קבע בית המשפט כי יש להפחית את הפיצוי שיהיה זכאי לו.

על כן, נפסק כי מר אולמרט יפצה את מר בנימין נתניהו בסך של 20,000 ₪, את גב' שרה נתניהו בסך של 35,000 ₪ ואת מר יאיר נתניהו בסך של 7,500 ₪. עוד חויב מר אולמרט בהוצאות ההליך בסך 10,000 ₪ ובשכר טרחת עו"ד בסך 25,000 ₪, שנפסקו, בין היתר, בהתחשב באופן שבו ניהל את ההליך המשפטי.